

Результати проведеного дослідження свідчать, що Г. Ващенко вперше в історії національної педагогіки обґрунтував феномен концепції духовно-морального виховання, який поєднав такі педагогічні та духовно-моральні явища, стани, процеси, як «патріотизм», «любов до Батьківщини», «служіння народу», «виховний ідеал», «національна гідність», мораль [1, с. 1].

Список використаної літератури

1. Богомолова М. Ю. Науково-методичні засади розвитку освіти в Україні в період реалізації концепції соціального виховання (20-30 рр. XX ст.). Вісник Черкаського університету : Педагогічні науки. 2017. № 5. С. 20-26.
2. Ващенко Г. Виховання волі і характеру: в 2 ч. Боффало; Мюнхен: Вид-во Спілки Української Молоді, 1957. Ч. 2: Педагогічна. 270 с.
3. Ващенко Г. Виховання волі і характеру: в 2 ч. Лондон : Вид-во Спілки Української Молоді, 1952. Ч. 1: Психологія волі і характеру. 256 с.
4. Ващенко Г. Виховний ідеал. Полтава: Полтав. вісник, 1994. Т. 1. 191 с.
5. Ващенко Г. Загальні методи навчання. Київ: УВС, 1997. 441 с.
6. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком-Інтер, 2008. 1040 с.

Ігор САВЕНКО

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Глобалізація та інтеграція українського суспільства в європейській освітній простір потребує кардинальних змін щодо якості підготовки майбутніх фахівців, котрі прагнуть здобути вищу педагогічну освіту за умови динамічного зростання вимог до професійної діяльності. Відповідно до Національної стратегії розвитку освіти, зокрема вищої освіти України у XXI ст., одним з пріоритетних її напрямів є гуманізоване, розвиваюче, особистісно-орієнтоване навчання, яке полягає у формуванні всебічно гармонійно розвиненої, інтелектуально-творчої особистості здатної до гнучкої адаптації в динамічному змінюваному світі, орієнтації у швидкоплинному інформаційному полі, до самостійного, творчого вирішення проблем, саморозвитку і активної участі у перетворенні навколишнього світу [5].

Професійна підготовка майбутнього вчителя технологій покликана реалізувати поставлені педагогічні завдання, завдяки інтеграції гармонійно узгоджених загальнотеоретичного, психолого-педагогічного, загальнотехнічного та навчально-методичного компонентів. Така цілісна система відіграє важливу роль у теорії та практиці професійної підготовки майбутнього вчителя технологій, зокрема, шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій.

Питання професійної підготовки фахівця гостро стоїть перед різними галузями педагогічної науки. Проблеми фундаменталізації вищої освіти розглядали у своїх працях Н. Бідюк, Б. Камінський, С. Клепко, І. Козловська, Е. Лузик, Л. Пуховська, С. Романова. З'ясування окремих його аспектів підготовки вчителів технологій знайшло відображення у працях В. Андріяшина, І. Волощука, О. Гедвілла, В. Гетти, Р. Гуревича, О. Коберника, В. Курок, Є. Мегема, В. Моштука, Г. Терещука, В. Титаренко, Д. Тхоржевського, та інших дослідників. Широкий спектр вивчення змісту та методики підготовки вчителів технологій розглядається в дослідженнях Ю. Белової, Т. Демиденко, В. Кузьменка, Є. Кулика, Б. Сіменача, Б. Прокоповича, Г. Разумної, О. Сидоренка, Л. Хоменко, В. Юрженка та інших вчених, однак більшість досліджень проводилася в галузі порівняльної педагогіки.

Сучасна українська освіта в загальному контексті її модернізації визначається різноманітністю інновацій, пошуком нових педагогічних технологій та характеризується

змінюю пріоритетів у змісті навчання та виховання. Ці зміни зумовлені новим цільовим змістом і результатами навчання, у центрі яких перебуває людина, здатна до творчості, мобільна, відповідальна за свою діяльність, умотивована до неперервної освіти й самовдосконалення.

Інновації в освіті є закономірним явищем, динамічним за характером і розвивальним за результатами, їх запровадження дозволяє вирішити суперечності між традиційною системою та потребами в якісно новій освіті. Сутнісною ознакою інновації є її здатність впливати на загальний рівень професійної діяльності педагога, розширювати інноваційне поле освітнього середовища в навчальному закладі, регіоні. Як системне утворення інновація характеризується інтегральними якостями: інноваційний процес, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище. Джерелом інновації є цілеспрямований пошук ідеї з метою розв'язання суперечностей, її освоєння відбувається шляхом апробації у формі педагогічного експерименту або пілотного впровадження. Розвиток інновації залежить від того, наскільки соціально-психологічне середовище потребує нової ідеї. Подальше існування інновації пов'язане з переходом у стадію стабільного функціонування.

Водночас, інноваційне освітнє середовище дозволяє застосовувати в процесі навчання сучасні технології моделювання, конструювання, оформлення об'єктів штучного предметного середовища, розробляти електронні презентації, створювати творчі спільноти в соціальних мережах з метою реалізації дизайн-проектів, участі у виставках, олімпіадах, наукових заходах тощо. Отже, основними принципами відбору інноваційних технологій є: перспективність, демократичність, гуманістичність, інтегративність, реалістичність, цілісність, керованість, економічність, актуальність [2].

Актуальними у професійній підготовці майбутнього вчителя технологій засобами дизайну є інноваційні педагогічні технології навчання:

- технологія гуманістичного навчання;
- технологія диференційованого навчання;
- технології індивідуалізації процесу навчання;
- педагогічна технологія критичного мислення;
- проектна технологія навчання;
- мультимедійна технологія навчання;
- технологія навчання як дослідження;
- технологія особистісного навчання.

Реалізація інноваційних технологій дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій має здійснюватися з урахуванням специфічних форм, методів, засобів навчання, що ґрунтуються на комплексі принципів, критеріїв і рівнів оцінювання навчальних досягнень майбутніх педагогів, здатних формувати дизайнерські знання, уміння і навички в учнів закладів освіти.

Ефективність дизайнерської підготовки майбутніх учителів технологій забезпечується створенням сукупності педагогічних умов. Оптимальними педагогічними умовами, на нашу думку, є *психолого-педагогічні* (врахування індивідуальних особливостей студентів, розвиток творчих здібностей, формування готовності до професійної педагогічної діяльності); *організаційно-методичні* (оптимальне поєднання теоретичної і практичної підготовки, змістовне наповнення навчальних дисциплін, логічна послідовність їх вивчення, включення до освітньої програми сертифікатних програм, спеціальних дисциплін, факультативів, спецкурсів з дизайну); *дидактичні* (використання у навчальному процесі міжпредметних зв'язків на змістовному та проектно-технологічному рівнях, комплексне застосування навчально-методичних матеріалів інформаційно-комунікаційних технологій, творчих проектів); додаткові (відповідають специфіці дизайнерської підготовки: соціальні, інформаційні, проектні, технологічні).

Таким чином, професійна підготовка майбутніх учителів технологій засобами дизайну спрямована на формування загальних і фахових компетентостей необхідних для провадження творчо-перетворювальної діяльності, швидкої адаптації до специфічних умов освітнього закладу, а також конкурентноспроможності на ринку праці.

Список використаної літератури

1. Дудко Л. А. Роль інноваційних педагогічних технологій у становленні конкурентоспроможних спеціалістів / Л. А. Дудко // Мультиверсум. Філософський альманах. – К. : Центр культури. – 2004. – №39. – С. 1–4.
2. Коберник О. М. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності [Електронний ресурс] / О. М. Коберник, Г. І. Коберник. – Режим доступу : <http://studentam.net.ua>. – Назва з екрана.
3. Морозов А.В. Креативная педагогика и психология : учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. / А.В. Морозов, Д.В. Чернишевський. – М. : Академ. проект, 2004. – 560 с.
4. Назарова, С.И. Системный подход в структуре непрерывного профессионального образования в сфере дизайна / С.И. Назарова // Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития : материалы 11-й междунар. конф., Минск, 27–28 сентября 2013 г. / Минский ин-т управления. – Минск, 2013. – Вып. 11. – Ч. III. [Электрон. ресурс] – Режим доступа: <http://elibrary.miu.by/conferences/item.lifelong/issue.11/article.32.html>. – Назва з екрана.
5. Національна стратегія розвитку освіти на 2012-2021 роки / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf. – Назва з екрана.

Оксана КУДРЯ

НОВІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Важливим ключовим напрямом здійсненої модернізації та удосконалення системи освіти в Україні є організація профільного навчання у старшій школі, метою чого було врахування інтересів, нахилів, здібностей та можливостей учнів у відповідності із їх соціальним та професійним самовизначенням та вимогами сучасного ринку праці. Сутність такого підходу до організації освіти учнів старших класів якнайкращим чином сприяє реалізації принципу особистісно орієнтованого навчання, дає змогу створення оптимальних умов для професійного самовизначення старшокласників та їх подальшої самореалізації.

В контексті вищезазначеного значної актуальності набуває питання підготовки майбутніх учителів технологій до профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Теоретико-методи та організаційним засадам формування й розвитку у майбутніх вчителів трудового навчання та технологій фахової майстерності присвячено праці О. Коберника, Г. Терещука, Д. Тхоржевського, В. Титаренко, А. Цини та ін. Особливостям профільного навчання (технологічний напрям) присвятили свої роботи Т. Борисова, І. Савенко, М. Пригодій, А. Терещук та інші.

Сучасним вчителем технологій проводиться навчально-виховна робота в школі, викладаються предмети у різних класах відповідно до навчальних програм загальноосвітньої школи. Діяльність вчителя технологій у навчальному процесі спрямована на формування в учнів необхідних трудових вмінь та навичок. Вчитель здійснює керівництво практичною діяльністю учнів в шкільних майстернях та при проведенні навчальних занять за профілями.

Потрібно відмітити, що особливість технологічного профілю пов'язана із значною кількістю спеціалізацій, до яких відносять деревообробку, металообробку, кулінарію, швейну справу, конструювання та моделювання одягу, агровиробництво тощо. Таким